

Les cartes de Kafka a Bauer: una seducció impossible

WIKIMEDIA COMMONS

JOAQUIM ARMENGOL

M'atreviria a dir, llegint aquest volum apassionant de més de 800 pàgines, que les cartes que Franz Kafka va escriure a Felice Bauer són suficients per fer-se una idea de qui era i com era el gran escriptor txec. Nòrdica recupera aquest llegat pertorbador i fonamental amb una acurada i bella edició que perdurarà, no en tinc cap dubte, atès el record inesborrable que deixa la seva lectura.

La veritat és que no paro de preguntar-me què veia Kafka en Bauer, i si aquesta mena de connexions sentimentals tan profundes no responen més als anhels íntims i a entelèquies particulars que a qualitats personals de l'altre. La seduc-

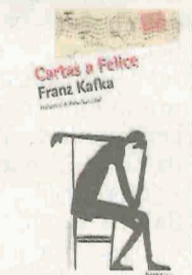
ció que Felice va exercir en Franz no fa obviar el misteri pel qual es va perpetuar un lligam tan dolorós i insalvable. L'amor que Franz va sentir per Felice, però, fou d'una veritat corprenedora, així com la impossibilitat de la seva realització completa que, aleshores, passava per sucumbir a l'enllaç matrimonial. Tanmateix, per Kafka, el matrimoni era un estat vital del tot impossible. Les cartes que Felice va enviar-li no s'han conservat, i potser és això el que provoca un interès tan parcial per aquesta dama infortunada.

De la integració a l'ascetisme

Si els diaris són capitals per a la reconstrucció de la biografia de Kafka, també ho són l'enorme volum de cartes que va escriure al llarg de la

seva vida. No obstant això, i pels seus escrits literaris, és fàcil tenir una imatge distorsionada de l'escriptor. En realitat, Kafka era el contrari d'un ésser marginal, estava socialment integrat i era un burgès benestant que va arribar a subdirector d'un departament amb dret a pensió, tot i que odiés terriblement la seva feina. En l'àmbit privat era membre d'un cercle d'intel·lectuals, publicava articles, tenia contactes amb el teatre jiddisch i el judaisme, freqüentava cabarets i prostíbuls, sales de festes i cafès literaris de Praga, nedava, remava i caminava moltíssim. I quan la seva salut va començar a inquietar-lo va intentar superar aquest neguit a base d'unes pràctiques higièniques i ascètiques tan extraordinàries com sorprenents: es va fer vegetarià, no fumava, no bevia, dormia en una cambra freda a l'hivern amb les finestres obertes, va deixar de portar abric quan passejava, es banyava en rius gelats, passava les vacances en colònies naturistes... Totes aquestes coses són revelacions que anem trobant en les seves cartes, però també hi ha un munt d'aspectes més crus i foscos que suposen torbadores exigències per a Felice: l'obligació d'escriure-li cartes diàriament, aguantar retrets i queixes, la desesperació angoixant, la gelosia, l'insomni, les pors, els dubtes malaltissos i constants, la família, l'odi als metges, la feina, els horaris estrambòtics i, en especial, la manera de viure organitzada únicament i en funció de l'escriptura.

Veureu que Kafka no passava res per alt, no oblidava cap cosa, aliè al món i als homes res li resultava fàcil, i tota decisió, la més insignificant, l'aturava: "Todo me da que pensar", escriu. És corprenedor veure l'immens sacrifici de temps i energia que Kafka dedica a l'escriptura, que és el veritable eix de l'existència, potser l'única cosa que el calma i l'assenta. Però Franz no s'enganyava de quines eren les vertaderes intencions de la pròpia voluntat, i va ser algú disposat a baixar fins al fons d'ell mateix, malgrat el dolor esfereïdor d'un acte tan heroic com aquest. De fet, era un ésser impossible! Desventurada Felice. ♦♦

CARTAS A FELICE
FRANZ KAFKA
NÓRDICA
TRADUCCIÓ DE
PABLO SOROZÁBAL
830 PÀG./29,50 €

ELS CLÀSSICS

Llarg com un somriure

JORDI NOPCA

Gianni Rodari ha estat un dels escriptors del segle XX amb una imaginació més poderosa i amb un sentit de l'humor més exquisit (tant per a un lector jove com per a un d'adult que no porti el cinturó de castedat del realisme). La Galera n'ha reunit, recentment, sis llibres imprescindibles en un únic volum: *Els viatges d'en Joan Esquenadret*, *El llibre dels porquès*, *Contes llargs com un somriure*, *Atalanta*, *Gelsomino al país dels mentiders* i *Les aventures d'en Cebeta*.

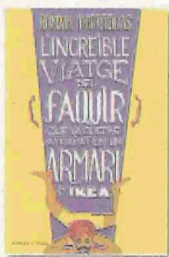
Publicat el 1973, *Contes escrits a màquina* és un dels reculls de narracions més coneguts de l'italià. Integrat per 26 narracions de títols tan divertits com *El món en conserva*, *Miss Univers d'ulls color verd*, *Venus*, *En Marco i en Mirko contra la banda del talc* i *La guerra dels poetes (amb moltes rimes en 'or')*, el llibre arrenca amb la visita d'un cocodril al plató d'un programa de televisió, on ha de participar en un concurs. Expert "en cacca de gats", un tema "una micona fecal" però "també felí", cada vegada que el senyor Coco se sent contra les cordes es cruspèix algú, fins que topa amb l'hostessa Sabina, estudiant de filosofia que no es deixa acoquinari i que atonyina el rèptil. Fuig del plató plorant i amb una amenaça als llavis: el pròxim cop vindrà amb el germà, un cocodril del Nil amb males puces, i culminaran el festí televisat. ♦♦

CONTES ESCRITS A MÀQUINA
GIANNI RODARI
EDICIONS 62
TRADUCCIÓ DE FRANCESC SALES
224 PÀG./9,95 €
(DIUMENGE, AMBLARA)

L'APARADOR

ARA

FICCIÓ

L'incroyable voyage del...
ROMAIN PUÉRTOLAS
Rosa dels Vents

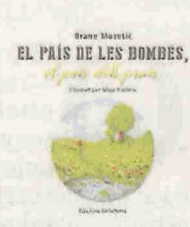
L'escriptor francoespanyol Romain Puértolas debuta amb una novel·la que planteja un viatge divertit i alhora amb consciència social: un faquir es desplaça fins a França per aconseguir un matalàs de claus d'Ikea, però es quedarà tancat en un dels armaris, l'inici d'una peripècia que el portarà per llocs insospitats i que té un desenllaç inesperat, carregat d'imaginació. Puértolas, inèdit fins ara, assegura que té set novel·les inèdites al calaix.

9N2014
JAUME BARBERÀ
Ediciones B

NO-FICCIÓ

"No vull que l'oligarquia catalana, que viu molt bé de la dependència, condemni a l'empobriment els ciutadans que vivim a Catalunya, ja et sentis català, espanyol o camerunès. No vull tenir més mandataris que em menteixen dia i nit". Així de clar s'expressa el periodista Jaume Barberà a *9N2014*, un llibre de converses amb l'escriptor Josep Maria Fonalleras que arriba just un any després de l'èxit precedent, *S'ha acabat el bròquil* (Ediciones B).

El país de les bombes...
BRANE MOZETIC
Edicions Bellaterra

INFANTIL

El poeta Brane Mozetic no va publicar a Eslovènia fins al 2013 el conte antibèl·lic *El país de les bombes, el país dels prats*. Traduït per Simona Skrabec, explica de quina manera els nens del país de les bombes se senten aterrits pels nens del país dels prats, que juguen a coses tan estranyes com perseguir papallones. Un dia decideixen destruir aquell país amb els tancs: "Primer els buscaven amb ràbia, després desil·lusionats..." Qui guanya, al final?